

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2010 r.

w sprawie wykonywania przez funkcjonariuszy celnych czynności obserwowania i rejestrowania zdarzeń w miejscach publicznych

Na podstawie art. 75b ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323 oraz Nr 201, poz. 1540) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób przeprowadzania czynności obserwowania i rejestrowania, przy użyciu środków technicznych, obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom, zwanych dalej „obserwacją”;
- 2) sposób dokumentowania obserwacji;
- 3) sposób przekazywania, przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas prowadzenia obserwacji;
- 4) wzory stosowanych dokumentów.

§ 2. 1. Dyrektor izby celnej, zwany dalej „dyrektorem”, wydaje zarządzenie przeprowadzenia obserwacji, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Upoważniony przez dyrektora funkcjonariusz celny prowadzi rejestr zarządzeń, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Obserwację prowadzi się przez czas określony w zarządzeniu dyrektora, chyba że przed upływem tego okresu osiągnięty został cel obserwacji, wystąpił trwały brak możliwości prowadzenia obserwacji lub ustały przyczyny jej zarządzenia.

2. Podjęcie kolejnej obserwacji w tej samej sprawie następuje na podstawie nowego zarządzenia dyrektora.

§ 4. Obserwację prowadzi się:

- 1) bezpośrednio - przez funkcjonariuszy celnych,
- 2) pośrednio - przy użyciu środków technicznych przekazujących sygnał, obraz i dźwięk na odległość

- w sposób uniemożliwiający osobom nieupoważnionym ustalenie faktu prowadzenia obserwacji.

§ 5. Z każdego dnia prowadzenia obserwacji funkcjonariusz celny sporządza komunikat z obserwacji, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Przekazywanie właściwym organom materiałów, o których mowa w art. 75b ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, zwanej dalej „ustawą”, odbywa się za pośrednictwem funkcjonariusza celnego upoważnionego przez dyrektora.

2. Wzór protokołu przekazania materiałów stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 7. Materiały uzyskane podczas prowadzenia obserwacji przetwarzają się z uwzględnieniem wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

§ 8. 1 Materiały, o których mowa w art. 75b ust. 4 ustawy, uzyskane podczas prowadzenia obserwacji, podlegają zniszczeniu na podstawie zarządzenia dyrektora, którego wzór stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

2. Zniszczenie materiałów, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się poprzez:

- 1) fizyczne zniszczenie komunikatów, o których mowa w § 5, przy pomocy urządzeń niszczących w sposób uniemożliwiający ich ponowne odczytanie;
- 2) usunięcie informacji i materiałów utrwalonych na nośnikach technicznych, w sposób uniemożliwiający ich odtworzenie; w przypadku gdy usunięcie tych materiałów z nośników nie jest możliwe, uszkadza się je w sposób uniemożliwiający ich odczytanie albo dokonuje się ich fizycznego zniszczenia.

3. Ze zniszczenia materiałów, o których mowa w ust.1, sporządza się protokół komisyjnego zniszczenia materiałów z obserwacji, którego wzór stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 9. Materiały uzyskane podczas prowadzenia obserwacji do czasu ich wykorzystania zgodnie z art. 75b ust. 3 ustawy albo zniszczenia zgodnie z art. 75b ust. 4 ustawy, przechowuje się z uwzględnieniem wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

ZASTĘPCA DYREKTORA

Departamentu Praw

Renata Łucka

za zgodność z
względem prawnym
i redakcyjnym

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Kontroli Główny
I Komisji Główny
Janusz Janiszewski

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów
z dnia (poz.)
Załącznik nr 1

POUFNE (po wypełnieniu)
Egz. pojedynczy

.....
pieczętka nagłówkowa Izby Celnej

miejsowość i data

WZÓR
ZARZĄDZENIE Nr
(kolejny nr z rejestru obserwacji)

Część A

W związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa/przestępstwa skarbowego*), z art.
..... zarządzam obserwację

1. wobec :

.....
(opis zdarzenia)
.....
.....
.....

3. Cel obserwacji

4. Termin realizacji obserwacji

5. Dane uzupełniające (zdarzenie, miejsce/środek transportu)

a) charakterystyka zdarzenia, sytuacji, *)

b) pojazdy biorące udział w zdarzeniu

e) sprawdzenia dokonane w dostępnych bazach danych

.....
(źródła sprawdzenia, uzyskane informacje)

.....
(data i podpis dyrektora izby celnej)

* niepotrzebne skreślić

DEWD.....

www.inforlex.pl

POUFNE, egz. Nr strona/.....

Część B

Opinia komórki realizującej obserwację o możliwości realizacji zarządzenia o przeprowadzenie obserwacji oraz informacja o poprzednio prowadzonych obserwacjach zdarzeń, obiektu (jeżeli były prowadzone):

.....
.....
.....
.....

.....
(data, podpis i pieczęć kierownika
komórki organizacyjnej wykonującej
obserwację)

Część C

Zaniechanie wykonania obserwacji nastąpiło z powodu

.....
(data, podpis i pieczęć kierownika
komórki organizacyjnej wykonującej
obserwację)

zatwierdzam zaniechanie prowadzenia obserwacji

.....
(data, podpis dyrektora izby celnej)

Wykonano w egz. pojedynczy

Sporządził:

Wykonał:

* niepotrzebne skreślić

DEWD.....

POUFNE, egz. Nrstrona/.....

POUFNE (po wypełnieniu)

Egz. pojedynczy

Izba Celna w

Założono dnia

.....
(podpis i pieczęć dyrektora izby celnej)

WZÓR

REJESTR OBSERWACJI

Izba Celna

w

Załącznik nr 3

.....
(miejscowość i data)

.....
(klauzula tajności)

Egz. pojedynczy

WZÓR
KOMUNIKAT Z OBSERWACJI

dot. zarządzenia Nr.....

(nr zarządzenia)

W dniu, w godzinach

O godzinie rozpoczęto obserwację

Opis zdarzenia,

Opis zaobserwowanych czynności i sytuacji w zdarzeniu, lub wykonywanych czynności, uczestnicy zdarzenia

(miejsce zdarzenia, nr rejestracyjne pojazdów, rysopisy uczestników)

Inne spostrzeżenia funkcjonariusza celnego (uwagi)

Materiały stanowiące integralną część komunikatu:

DEWD.....

www.inforflex.pl

..... strona .../...

(klauzula tajności)

- a) zdjęcia (szt.)
- b) dokumentacja video (min)

c) nagrania audio (min)

d) inna forma dokumentacji (podać jaka)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dodatkowe informacje

.....
.....

.....
(data i podpis funkcjonariusza celnego prowadzącego obserwację)

Wykonano egz. pojedynczy
Wykonał :
Sporządził :

DEWD.....

..... strona .../...
(klauzula tajności)

.....
(miejsowość i data)

.....
pieczęć nagłówkowa Izby Celnej

.....
(klauzula tajności)

Egz. pojedynczy

WZÓR
**PROTOKÓŁ
PRZEKAZANIA MATERIAŁÓW Z OBSERWACJI**

Dotyczy sprawy nr

Lp. z Rejestru obserwacji

Na podstawie upoważnienia udzielonego przez Dyrektora Izby Celnej w,
w dniu przekazano materiały z obserwacji

(określić jakie materiały)

do/dla
(wpisać nazwę organu uprawnionego lub instytucji uprawnionej lub imię nazwisko osoby upoważnionej do odbioru materiałów)

.....
(data i podpis osoby odbierającej materiał)

.....
(podpis funkcjonariusza celnego
upoważnionego do przekazania materiałów)

Wykonano w egz. pojedynczym

Sporządził /wykonał :

DEWD

..... egz. strona .../...
(klauzula tajności)

.....
pieczęć nagłówkowa Izby Celnej

.....
(miejsowość, data)

.....
(klauzula tajności)
egz. pojedynczy

**WZÓR
ZARZĄDZIE
ZNISZCZENIA MATERIAŁÓW**

Zarządzam zniszczenie materiałów z obserwacji Nr do dnia
(nr z rejestru obserwacji) (podać dokładną datę)

Zniszczenia materiałów dokona komisja w składzie :

.....

.....

Materiały
(określić rodzaj niszczonego materiału)

.....

niszczy się ze względu

.....

.....

.....
(data i podpis dyrektora izby celnej)

Wykonano w egz.

Sporządził /wykonał :

DEWD

..... 1 / 1
(klauzula tajności)

.....
(miejsowość i data)

Izba Celna w
Dotyczy sprawy nr
Dotyczy lp. z Rejestru obserwacji

Egz. pojedynczy

**WZÓR
PROTOKÓŁ
KOMISYJNEGO ZNISZCZENIA
MATERIAŁÓW Z OBSERWACJI**

W dniu na podstawie zarządzonego przez Dyrektora Izby Celnej w zniszczenia materiałów z obserwacji, komisja w składzie :

1.
2.
3.

dokonała trwałego zniszczenia materiałów z obserwacji

.....
(podać jakie materiały zniszczono)
.....

Zniszczenia dokonano poprzez
.....

Podpisy członków komisji:
.....
.....

Sporządził:
Wykonał:

Ocena skutków regulacji

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny:

Rozporządzenie będzie oddziaływało na podmioty, które podlegają kontroli wykonywanej przez Służbę Celną, w związku z realizacją zadań określonych w art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323, z późn. zm.) oraz na organy celne.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji:

Projekt rozporządzenia nie podlega konsultacjom społecznym z uwagi na zakres regulowanych spraw.

3. Wpływ aktu normatywnego na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego,

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa ze względu na potrzebę zakupu sprzętu specjalistycznego umożliwiającego niejawne rejestrowanie obrazu i dźwięku, szkoleń dla funkcjonariuszy celnych. Koszty wdrożenia w Służbie Celnej uprawnień do stosowania obserwacji oszacowane zostały na ok. 5,2 miliona złotych.

b) na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Dzięki podniesieniu skuteczności

kontroli wykonywanych przez Służbę Celną powinna zostać ograniczona nieuczciwa konkurencja oraz szara strefa, co przyniesie ułatwienia przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą zgodnie z przepisami.

d) sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

e) prawodawstwo Unii Europejskiej

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Źródłem finansowania jest budżet państwa. Środki finansowe na wykonywanie obserwacji zostały zgłoszone do projektu ustawy budżetowej na 2011 r.

Uzasadnienie

Niniejsze rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540), zwanej dalej „ustawą o Służbie Celnej”. Zastępuje ono obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2004 r. w sprawie warunków wykonywania czynności kontroli celnej (Dz. U. Nr 255, poz. 2559, z późn. zm.).

Stosownie do brzmienia art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy o Służbie Celnej, Minister Finansów określił warunki wykonywania kontroli, o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 3-7 ze szczególnym uwzględnieniem rodzajów procedur celnych oraz kontrolowanych towarów, mając na uwadze w szczególności, zapewnienie jednolitości procedur kontrolnych, miejsce wykonywania kontroli, zróżnicowanie form i sposobów wykonywania kontroli w zależności od rodzaju podmiotu oraz konieczność skutecznego wykrywania nieprawidłowości w stosowaniu przepisów prawa celnego.

Taka konstrukcja upoważnienia ustawowego zdecydowała o przyjętej konstrukcji rozporządzenia. W ramach rozporządzenia zostało wyodrębnione 8 rozdziałów. Pierwszy z rozdziałów zawiera przepisy wspólne dla wszystkich zróżnicowanych następnie rozwiązań.

Kolejne trzy rozdziały regulują wykonywanie kontroli ze względu na kryterium miejsca, w którym wykonywana jest kontrola. W ten sposób wyodrębniono rozdziały dotyczące wykonywania kontroli:

- w urzędzie celnym albo miejscu wyznaczonym lub uznanym przez organ celny
- wykonywanie kontroli w siedzibie, w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej oraz miejscu zamieszkania podmiotu podlegającego kontroli oraz
- w miejscach innych, niż urząd celny albo miejsce wyznaczone lub uznane przez organ celny oraz innych niż siedziba, miejsce prowadzenia działalności gospodarczej oraz miejsce zamieszkania podmiotu podlegającego kontroli.

Taki podział jest również determinowany regulacjami ustawy o Służbie Celnej oraz ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, które różnicują sposób wykonywania kontroli przez Służbę Celną ze względu na miejsce ich wykonywania.

Kolejne rozdziały zostały wyodrębnione ze względu na rodzaj obowiązków podlegających kontroli tj. zostały wyodrębnione rozdziały dotyczące wykonywania kontroli:

- stosowania procedur celnych,
- działalności składów celnych, wolnych obszarów celnych i składów wolnocłowych oraz
- Wspólnej Polityki Rolnej.

Zatem podczas wykonywania kontroli konieczne będzie uwzględnienie zarówno regulacji rozporządzenia dotyczącej miejsca wykonywania kontroli jak i rodzaju kontrolowanego obowiązku.

Rozporządzenie ma określać warunki wykonywania kontroli, zatem koniecznym wydaje się wskazanie, iż zgodnie z internetowym Słownikiem Języka Polskiego

Wydawnictwa PWN warunki oznaczają „*okoliczności, w których ktoś żyje, działa, przebywa, w których coś się dzieje, zachodzi*”. Odnosząc tę definicję do określenia warunków wykonywania kontroli należy stwierdzić, iż przedmiotowe rozporządzenie określa jak powinna być przeprowadzona kontrola. Taki sposób rozumienia zwrotu warunki jest również przyjęty w polskim prawie gospodarczym patrz np. art. 18 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej zgodnie z którym „*Przedsiębiorca jest obowiązany spełniać określone przepisami prawa warunki wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności dotyczące ochrony przed zagrożeniem życia, zdrowia ludzkiego i moralności publicznej, a także ochrony środowiska.*”

W projektowanym akcie prawnym usunięto dotychczasowy § 3 ust. 1 oraz § 5, regulujące procedurę nakładania zamknięć urzędowych. Przedmiotowe zagadnienie zostało uregulowane w art. 42 ustawy o Służbie Celnej oraz wydanym na podstawie jego ust. 5 rozporządzeniu wykonawczym.

Usunięty zastał również dotychczasowy § 8 regulujący kontrolę przed udzieleniem pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej oraz rozdział 3 „Kontrola związana ze świadectwem upoważnionego przedsiębiorcy”. Przedmiotowe zagadnienia zostały uregulowane w rozdziale 4 ustawy o Służbie Celnej „*Postępowanie audytowe i urzędowe sprawdzenie*” oraz wydanym na podstawie delegacji ustawowej rozporządzeniu wykonawczym.

W stosunku do obowiązującego dotychczas rozporządzenia usunięto dotychczasowy § 23 regulujący grupy towarowe poddawane kontrolom przeprowadzonym w podmiocie podlegającym kontroli.

Z dotychczas obowiązującego rozporządzenia usunięto również § 26 regulujący kwestie zabezpieczania dowodów utrwalonych za pomocą aparatury rejestrującej obraz i dźwięk. Czynności te w związku regulacją art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia o Służbie Celnej, stanowiącą, iż do wykonywania kontroli celnej, o której mowa w art. 78 ust. 2 Wspólnotowego Kodeksu Celnego zastosowanie mają m.in. przepisy ustawy Ordynacja podatkowa - realizowane będą na podstawie wydanego zgodnie z art. 290a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2006 r. w sprawie sposobu zabezpieczania, odtwarzania i wykorzystywania dowodów utrwalonych w toku kontroli podatkowej.

Dodatkowo w rozporządzeniu, zrezygnowano z obligatoryjnego wymogu przeprowadzania raz na trzy lata kontroli u przedsiębiorców posiadających pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej, składu celnego, wolnego obszaru celnego lub składu wolnocłowego (§ 9, 19, 20 i 21 uchylanego rozporządzenia). Wszystkie kontrole organów Służby Celnej zgodnie z art. 13 ust. 2 Wspólnotowego Kodeksu Celnego oraz z art. 3 ustawy o Służbie Celnej przeprowadzane będą na podstawie analizy ryzyka, z wyjątkiem kontroli o charakterze losowym oraz kontroli, których obowiązek przeprowadzenia w określonym czasie wynika z przepisów prawa.

Odnosząc się do szczegółowych rozwiązań przyjętych w projektowanym rozporządzeniu należy wskazać co następuje.

§ 1 opisuje w sposób skrótowy zakres regulacji rozporządzenia, czyli określenie warunków wykonywania kontroli w zakresie prawa celnego, ograniczeń w obrocie pomiędzy Unią Europejską a państwami nie będącymi członkami tej organizacji, ograniczeń w obrocie towarowym pomiędzy krajami członkowskimi Unii Europejskiej o Polską jak również kontroli związanych z realizacją przez Służbę Celną Wspólnej Polityki Rolnej.

Regulacja § 2 stanowi w dużej mierze powtórzenie § 6 obecnie obowiązującego rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania czynności kontroli celnej. Przy czym w zdaniu wstępnym zostało dodane określenie „w szczególności” celem wskazania, iż katalog

czynności kontrolnych określonych w pkt 1- 6 może być rozszerzony, np. poprzez uzyskanie dowodów od osób, które nie były wystawcami dokumentów.

W § 3 zawarto regulacje dotyczące stosowania szczególnego rodzaju środka kontroli tj rewizji. W § tym wskazano, iż decyzja funkcjonariusza celnego o zastosowaniu tego środka nie może być dowolna, lecz musi się opierać na co najmniej jednej z wskazanych przesłanek to jest przeprowadzonej analizie ryzyka lub wyników kontroli dokumentów, wyników oględzin oraz wyników kontroli wykonywanej z użyciem urządzeń technicznych lub psów służbowych.

Przepis § 4 stanowi pewnego rodzaju doprecyzowanie regulacji przepisu art. 36 ust. 3 ustawy, bowiem określa on moment okazanie numeru identyfikacji osobistej. Przepis ten wskazuje również na konieczność podania podstawy prawnej podjęcia kontroli. Taka regulacja jest związana z koniecznością zapewnienia coraz wyższych standardów obsługi podmiotów dokonujących obrotu z zagranicą oraz przejrzystości działania Służby Celnej.

W § 5 wskazano, iż kontrola towarów zgłoszonych wprowadzanych na obszar celny Wspólnoty Europejskiej i wyprowadzanych z tego obszaru, polega na podjęciu czynności określonych w przepisach tytułu VIII części I rozporządzenia (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. WE L 253 z 11.10.1993, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 6, str. 3, z późn. zm.) wskazując tym samym jednoznacznie na prymat regulacji prawa wspólnotowego w tym zakresie. Analogiczna regulacja została zawarta w § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu wykonywania kontroli przesyłek w obrocie pocztowym.

W związku z tym, iż od 1 stycznia 2011 r. przedsiębiorcy, jak i organy celne są zobligowani do realizowania obowiązków z obszaru bezpieczeństwa i ochrony w operacyjnym systemie informatycznym ICS w ust. 2 określono warunki przeprowadzenia kontroli w imporcie towarów przed nadaniem przeznaczenia celnego. W imporcie kontrola taka będzie przeprowadzana w momencie przybycia towaru do granicznego urzędu celnego, ale jeszcze przed dokonaniem zgłoszenia celnego, a jej podstawą będzie wynik analizy ryzyka przeprowadzonej w oparciu o tzw. „dane bezpieczeństwa” zadeklarowane w przywózowej deklaracji skróconej wysłanej drogą elektroniczną do systemu ICS.

§ 6 reguluje kwestie przeprowadzenia kontroli poza kolejnością. Przepis ten ma na celu zagwarantowanie jednolitości systemu prawa poprzez zapewnienie zgodności przedmiotowego rozporządzenia z regulacją § 11 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie kontroli granicznej dokonywanej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej. Jediną regulacją nie pokrywającą się zakresem z ww. rozporządzeniem jest ust. 2 pkt 5 przewidujący przeprowadzenie kontroli poza kolejnością w przypadku towarów przewożonych przez upoważnionych przedsiębiorców posiadających świadectwa AEO. W tym zakresie należy podkreślić, iż zgodnie z przepisem art. 14b ust. 4 Rozporządzenia wykonawczego konieczne kontrole należy przeprowadzić w sposób priorytetowy.

Regulacja § 7 stanowi powtórzenie regulacji § 1 obowiązującego rozporządzenia. W związku z tym, iż zgłoszeń celnych można dokonywać także w formie elektronicznej w ust. 2 przedmiotowego przepisu nałożono obowiązek dokonania przez funkcjonariusza celnego adnotacji na pozwoleniu i zwrotu oryginału zgłaszającemu. Zrezygnowano zatem obowiązku dołączania kserokopii pozwolenia wraz z dokonywanymi adnotacjami do karty zgłoszenia celnego, zatrzymywanej przez organ celny.

Przepis § 8 stanowi rozwinięcie § 2 obowiązującego rozporządzenia, polegające przede wszystkim na uwzględnieniu faktu, iż ustawa o podatku akcyzowym i ustawa Kodeks

karny skarbowy rozgraniczają pojęcie „prawidłowe oznaczenie” i „odpowiedni znak akcyzy”. Art. 117 ust. 1 ustawy o podatku akcyzowym wskazuje, że wyroby akcyzowe podlegające obowiązkowi oznaczania znakami powinny być prawidłowo oznaczone odpowiednimi znakami akcyzy, przy czym przez „prawidłowe oznaczenie” rozumiemy prawidłowe nałożenie znaku akcyzy, zaś przez „odpowiedni znak akcyzy” rozumiemy znak akcyzy, którego wzór jest właściwy dla danego wyrobu akcyzowego. Wyrób może być więc prawidłowo oznakowany ale niewłaściwym znakiem akcyzy i na odwrót.

Rozgraniczenie pojęć ma miejsce także w przypadku określeń „uszkodzone” i „zniszczone”. Zgodnie art. 133 ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym wyroby akcyzowe oznaczone uszkodzonymi albo zniszczonymi znakami akcyzy nie mogą być sprzedawane. Definicje ww. określeń zostały umieszczone w art. 131 ust. 7 i 8 ww. ustawy.

Przepis § 9 stanowi odpowiednik § 3 obowiązującego rozporządzenia przy czym dostosowuje on jego brzmienie do regulacji działu IV rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakie powinno spełniać zgłoszenie celne (Dz. U. Nr 94, poz. 902, z późn. zm.) określającego w § 38 dokumenty będące podstawą do ustalenia ilości gazu, energii elektrycznej oraz masy ropy naftowej i obligującego w § 40 ust. 2 i 3 urzędy celne do dokonywania kontrolnego sprawdzania prawidłowości stosowanych odczytów urządzeń pomiarowych.

W § 10 w stosunku do obowiązującego § 4 rozporządzenia został dodany ust. 3, który odwołuje się do zapisów regulaminu prowadzenia magazynu czasowego składowania określonego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie magazynów czasowego składowania (Dz. U. Nr 89, poz. 847, z późn. zm.). Przedmiotowy przepis przewiduje, iż od warunków określonych w ust 1 i 2 można odstąpić gdy z ww. regulaminu prowadzenia magazynu wynika odmienny sposób przyjmowania i wydawania towarów.

Kolejna jednostka redakcyjna mieści się w rozdziale 3 „*Wykonywanie kontroli w siedzibie, w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej oraz miejscu zamieszkania podmiotu podlegającego kontroli*”.

W § 11 określono warunki kontroli uproszczeń w stosowaniu przepisów prawa celnego. Regulacja ta częściowo zastępuje dotychczasową, określoną w § 9 zmieniając katalog podmiotów. W szczególności umożliwia ona prowadzenie kontroli u osoby posiadającej określonego rodzaju pozwolenie. Kontrole takie mogą dotyczyć prawidłowości korzystania z uproszczeń w stosowaniu przepisów prawa celnego. Z katalogu podmiotów wyłączono posiadacza pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej z uwagi, iż będzie on podlegał postępowaniu audytowemu, w tym ponownej ocenie pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej (wynikającej z art. 253 ust. 8 RWKC), która może być dokonana tylko w szczególnych przypadkach (poważne zmiany w stosownych przepisach wspólnotowych lub wystąpienie wyraźnych oznak, że odpowiednie warunki nie są spełnione przez posiadacza pozwolenia). Ponowna ocena pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej będzie dokonywana w trybie postępowania audytowego, określonego w rozdziale 4 ustawy. Podmiot ten będzie również podlegał kontroli na ogólnych warunkach, czyli w sytuacji wytypowania go do kontroli w wyniku analizy ryzyka.

Przepis § 12 uzupełnia dotychczasową regulację o możliwość możliwości zabezpieczania dokumentacji za pomocą „zamknięcia urzędowego” (art. 42 ust. 1 ustawy).

Następny rozdział 4 regulujący „*wykonywanie kontroli w miejscach innych niż urząd celny albo miejsce wyznaczone lub uznane przez organ celny oraz innych niż siedzibie, w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej oraz miejscu zamieszkania podmiotu podlegającego kontroli*” rozpoczyna regulacja zawarta w § 13. Przepis ten nakłada na

funkcjonariusza celnego obowiązek podania imienia i nazwiska, stanowiska oraz informacji o celu kontroli. W § 13 ust. 2 określono wyraźnie sposób w jaki powinno zostać przeprowadzone okazanie legitymacji służbowej. Wskazana regulacja jest wzorowana na przepisach funkcjonujących w zbliżonym zakresie w innych służbach mundurowych. Wskazać tu należy na § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów, § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 października 2009 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lutego 2009 r. w sprawie przeprowadzania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom.

Przepis § 14 reguluje sposób wykonywania kontroli w miejscach określonych w tytule rozdziału. W tym zakresie dopuszcza się wykonywanie jedynie tych czynności kontrolnych, które nie zagrażają bezpieczeństwu osób i mienia. Wyjątek stanowi sytuacja, w której przepisy odrębne przewidują inny sposób postępowania. W § 14 ust. 2 określono, iż czynności kontrolne, których nie można wykonać w miejscach określonych w tytule rozporządzenia są wykonywane w miejscach, w których są zapewnione odpowiednie warunki do wykonywania kontroli. Przepis ust. 3 nakłada na funkcjonariusza przeprowadzającego kontrolę obowiązek pouczenia kontrolowanego o prawie do złożenia wniosku o sporządzenie protokołu z czynności kontrolnych, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kolejny rozdział dotyczący warunków wykonywania kontroli stosowania procedur celnych wyodrębniono z dotychczasowego rozdziału 2.

Przepis § 15 reguluje kwestie wykonywania kontroli w zakresie stosowania procedury dopuszczenia do swobodnego obrotu poprzez wskazanie wymogów przeprowadzania kontroli. W ust. 2 zostały wskazane czynniki, które należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o przeprowadzeniu kontroli. Natomiast w ust. 3 zostały określone wymogi wykonywania kontroli stosowania procedury dopuszczenia do swobodnego obrotu z zastosowaniem zerowej lub obniżonej stawki celnej ze względu na przeznaczenie. Wskazać należy, iż powyższe przepisy stanowią odpowiedniki §10 i §10b obowiązującego rozporządzenia. Ponadto w § 15 zmieniono używane określenie „procedura dopuszczenia do obrotu” na „procedura dopuszczenia do swobodnego obrotu” zgodnie z określeniem stosowanym w polskiej wersji Wspólnotowego Kodeksu Celnego (art.79-80, 82-83 WKC) oraz analogicznymi określeniami stosowanymi w innych wersjach językowych WKC - (angielskiej, francuskiej, niemieckiej).

Przepis § 16 wprost wskazuje warunki wykonywania kontroli w zakresie stosowania procedury tranzytu. Przepis ten nie podlega zmianie w stosunku do obowiązującego § 11 rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania czynności kontroli celnej.

W § 17 ust. 1 określono warunki wykonywania kontroli stosowania procedury składu celnego. Natomiast w § 17 ust. 2 wskazano na konieczność przeprowadzenia niektórych czynności kontrolnych. W analogiczny sposób skonstruowano kolejne przepisy przedmiotowego rozdziału przy czym poszczególne paragrafy poświęcono kontroli stosowania procedury uszlachetniania czynnego (§ 18), kontroli stosowania procedury przetwarzania pod kontrolą celną (§ 19), kontroli stosowania procedury odprawy czasowej (§ 20), kontroli stosowania procedury uszlachetniania biernego (§ 21) oraz kontroli stosowania procedury wywozu (§ 22). Wskazać należy, iż nową regulacją w tym zakresie jest właśnie określanie w ust. 2 wyżej wskazanych § czynności kontrolnych, które muszą lub mogą być przeprowadzone. Należy również podkreślić, iż katalog czynności kontrolnych tam

wskazywanych ma charakter otwarty, na co wskazuje użyty w tych przepisach zwrot „w szczególności”.

Kolejny rozdział określa wymogi niezbędne do określenia sposobu wykonywania kontroli działalności składów celnych, działalności prowadzonej w wolnym obszarze celnym i składzie wolnocłowych. Regulacje zawarte w tym rozdziale stanowią powtórzenie przepisów zawartych w Rozdziale 3 *Kontrola celna wykonywana w składach celnych, wolnych obszarach celnych lub składach wolnocłowych* obowiązującego rozporządzenia. W projektowanych przepisach § 23 - 25 odstąpiono jednakże od konieczności przeprowadzania obligatoryjnego przeprowadzenia kontroli co najmniej raz na trzy lata.

Projekt rozporządzenia został rozszerzony o nowe zagadnienia związane z kontrolą wynikającą z realizacji Wspólnej Polityki Rolnej. W rozdziale 7 przedmiotowego projektu określono warunki, które będą podlegać sprawdzeniu przez organ Służby Celnej, w zależności od kontroli realizowanej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Konstrukcja zawarta w tym rozdziale zapewni stosowanie przez Służbę Celną jednolitej procedury przy kontrolach związanych z Wspólną Polityką Rolną.

W projekcie rozporządzenia uregulowano warunki wykonywania czynności kontrolnych w zakresie:

- przystosowania zakładów produkcyjnych do rejestrowania i stosowania receptur zarejestrowanych we właściwej agencji płatniczej ustanowionej zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 30 lipca 2003 r. o uruchamianiu środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 166, poz. 1611 oraz z 2004 r. Nr 42, poz. 386 i Nr 93, poz. 890),
- stosowania receptur oraz prawidłowości deklaracji dotyczących surowców wykorzystywanych przy produkcji towarów wywożonych z refundacją wywozową,
- działalności zakładów produkcyjnych i przetwórczych związanej z prawidłowością deklaracji dotyczących surowców wykorzystywanych przy produkcji towarów wywożonych z wnioskiem o refundację wywozową,
- kontroli procedury planowej i magazynów żywnościowych.

W projekcie zawarto również przepisy dotyczące kontroli miejsc, w których będzie składowana lub przetwarzana wołowina z dorosłego bydła płci męskiej. Są one wynikiem rezygnacji przez Komisję Europejską z systemu prefinansowania refundacji wywozowych i wprowadzeniu w to miejsce szczególnych rozwiązań związanych ze składowaniem lub przetwarzaniem jednego rodzaju produktu (wołowiny). Przepisy te stanowią uszczegółowienie przepisów rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1731/2006 z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie szczególnych zasad stosowania refundacji wywozowych w odniesieniu do niektórych konserw z wołowiny i cielęciny (Dz. Urz. UE L. 325 z 24.11.2006, str. 12) oraz rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1741/2006 z dnia 24 listopada 2006 r. ustanawiającego warunki przyznawania refundacji wywozowych do wołowiny bez kości z dorosłego bydła płci męskiej, objętej procedurą składu celnego przed wywozem (Dz. Urz. UE L. 329 z 25.11.2006, str. 7).

Państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane są - zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) Nr 485/2008 z dnia 26 maja 2008r. w sprawie kontroli przez państwa członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji - do przeprowadzania kontroli popłatnościowych w siedzibach przedsiębiorców korzystających z subwencji w ramach finansowania Wspólnej Polityki Rolnej. Kontrole przedsiębiorców przeprowadzane są na podstawie corocznie przygotowanych i przekazywanych, przez Szefa Służby Celnej, oraz zatwierdzanych przez Komisję Europejską programów kontroli.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Dz. U. Nr 42, poz. 337), z chwilą przekazania go do konsultacji międzyresortowych.

Z uwagi na fakt, iż przedmiotowe rozporządzenia zastępuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2004 r. w sprawie warunków wykonywania czynności kontroli celnej (Dz. U. Nr 255, poz. 2559, z późn. zm.), które na mocy art. 242 ustawy o Służbie Celnej obowiązuje do dnia 1 listopada 2010 r zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych lecz nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie cełowym jest określenie terminu wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia na moment jego ogłoszenia. Jedynym wyjątkiem z jest przepis § 5 ust. 2 którego termin wejścia w życie został skorelowany z terminem wejścia w życie Rozporządzenia Komisji (UE) NR 430/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniającego rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny. Przepisy tego rozporządzenia przewidują, iż od 1 stycznia 2011 r. przedsiębiorcy, jak i organy celne są zobligowani do realizowania obowiązków z obszaru „bezpieczeństwa i ochrony”.

Zagadnienia regulowane rozporządzeniem nie są objęte prawem Unii Europejskiej, zgodnie z podziałem kompetencji ustalonym w Tytule I Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (w brzmieniu nadanym Traktatem Lizbońskim) bowiem kwestie wykonywania kontroli nie są regulowane prawem unijnym.

Rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).